

de Kunstbode

‘al het gene dat tot het culturele enige betrekking heeft’

2 Art Rotterdam
Grootste Nederlandse kunstbeurs

5 Haute Photographie
Internationaal fotografietalent

6 De Wasserij
Nieuwe broedplaats voor mode

8 The New Current
Laat jong talent sneller stromen

Van Nelle Fabriek, 1930. Unesco Werelderfgoed sinds 2014, nu de hoofdlocatie van de Art Rotterdam Week.

Art Rotterdam hervormt de kunstmarkt

Bezoekers Art Rotterdam

Fons Hof. Foto: Marissa Splinter

Art Rotterdam-directeur Fons Hof organiseert dit jaar de 21^e editie van 'zijn' beurs 'om jonge kunst te ontdekken.' Wat doet hij om de beurs jong te houden en hoe heeft dat zijn eigen blik op kunst veranderd?

Art Rotterdam 2018. Foto: Joost de Leij

Art Rotterdam wordt geprofileerd als beurs om jonge kunst te ontdekken. Wat is jonge kunst?
'Jonge kunst is nog niet gerenommeerd en gemaakt door de nieuwste generatie kunstenaars. Op onze beurs zie je de nieuwste ontwikkelingen in de kunstwereld. Het is een sterk profiel dat we hebben en wat past bij de Nederlandse kunstmarkt. Er is hier geen traditie van grote budgetten, en kunst van jonge makers is nu eenmaal betaalbaarder dan van gevestigde namen.'

Wat doet u om het imago van jonge kunstbeurs te waarborgen?
'Het Mondriaan Fonds organiseert de tentoonstelling Prospects & Concepts dit jaar voor de achtste keer. Daarmee vergroten we de zichtbaarheid van beginnende beeldend kunstenaars. Veel Nederlandse galeries zijn met talentontwikkeling bezig en zo profileren we ons ook internationaal. We borgen dat imago met onze programmering.'

In 1993 startte u Galerie Hof & Huyser in Amsterdam, een plek voor hedendaagse kunst. Hoe kwam Art Rotterdam op uw pad?
'In 2000 was de focus van de Nederlandse kunstwereld nog erg

nationaal en bleek er behoefte aan een tweede grote kunstbeurs, naast de KunstRAI. Wij exposeerden met de galerie op een antiekbeurs in de Cruise Terminal, waar zij ruimte hadden gereserveerd voor hedendaagse kunst. Toen hoorden we dat de Cruise Terminal vier maanden later een plek vrij had en zocht naar invulling. Daar hebben we op geanticipeerd met de eerste editie van Art Rotterdam. Het was een spontane actie, maar kreeg een vervolg. Bij de tweede editie deed een aantal grote galeries mee, dat was een belangrijke ontwikkeling. Er kwam meer internationalisering in de markt, hedendaagse kunst werd vaker geveild en kunstenaars groeiden uit tot beroemdheden. De markt kwam in beweging en is dat nog steeds.'

In 2009 stopte u met de werkzaamheden als galeriehouder en bent u zich volledig gaan toeleggen op Art Rotterdam. Waarom?
'Het was lastig om het allebei goed te blijven doen. Toen mijn compagnon Michael Huyser een baan aannam als museumdirecteur, heb ik voor Art Rotterdam gekozen. Hier kan ik meer als ondernemer opereren en echt meebouwen aan de kunstmarkt.'

Guido van der Werve, Nummer dertien, Effugio c, you're always only half a day away, 2011, HD video [video still], 12 hours, Hassi, Finland, Courtesy of the artist and GRIMM Amsterdam | New York. Te zien bij GRIMM Gallery op Art Rotterdam

Over ondernemen gesproken: u bent sinds 2018 medeoprichter van GalleryViewer.com, een online platform waar galeries hun kunstwerken aanbieden. Druist dat niet in tegen de beleving die u met Art Rotterdam nastreeft?
'GalleryViewer.com is een nieuwe stap in een veranderende markt. Vroeger waren er veel grote kunstverzamelaars met veel kennis en grote collecties. Die verzamelaars zijn er nog steeds, maar de jongere generatie zoekt naar een andere manier om zich te verhouden tot kunst en besteden hun budget anders, ze zijn breder georiënteerd en dus gebaat bij een breder aanbod. Daarnaast zijn het mensen die hard werken voor hun geld, vaak ondernemers. De nieuwe kunstverzamelaar heeft niet zoveel tijd en oriënteert zich graag online. Daar spelen wij met GalleryViewer.com op in. Online blijft offline niet: veel kopers willen de werken eerst zien voordat ze het aankopen en bezoeken dus alsnog de beurs of galerie.'

Bent u nog in staat om te genieten van de kunst waar u voor uw werk mee in aanraking komt?
'Jazeker! Ik vind het belangrijk om mijn eigen oog te blijven ontwikkelen, net als mijn visie op kunst.'

Is uw blik en visie op moderne kunst in de loop der jaren veranderd?
'Ja, toch wel. De tentoonstelling This Progress, van Tino Sehgal in het Guggenheim Museum in New York in 2010 heeft de ruimte van wat kunst kan zijn, vergroot voor mij. Hij heeft

een performance gemaakt van het discours over kunst. Die veranderingen van gedachten over kunst, dat is een geleidelijk proces. Net als de veranderingen in de kunstwereld zelf. Typisch voor de huidige generatie kunstenaars is bijvoorbeeld dat ze zo multidisciplinair werken. Met bewegend beeld werken is nu bijvoorbeeld totaal normaal, dat was het vroeger niet.'

Hoe zien we die veranderingen terug op de beurs?
'Projections, de sectie voor film- en videokunst, hebben we al heel lang en ontstond vanuit de behoefte om videokunst te emanciperen. We wilden het op een goede manier in de beurs integreren. Om met aandacht naar een video van tien minuten te kijken, is een aparte ruimte nodig. Vanaf dit jaar doen we datzelfde voor performancekunst: met The Performance Show bieden we een aparte plek voor deze kunstvorm op een prachtige locatie, bij AVL Mundo.'

Wanneer is de beurs voor u geslaagd? Heeft dat met bezoekersaantallen of kunstverkoop te maken?
'Het aantal buitenlandse bezoekers is belangrijk, net als de verkoop. Dat blijft toch het business model van een kunstbeurs. Kwalitatief gezien zijn de recensies belangrijk, net als de uitkomsten van de bezoekersenquête. We doen het zo goed mogelijk. In de eerste plaats wil ik dat de beurs een emanciperende functie heeft. Ik vind het geweldig dat ik eraan kan bijdragen dat jonge kunst gekocht kan worden. De kunsteconomie hervormen en een boost geven, dat is mijn doel.'

Art Rotterdam

Donderdag 6 tot en met zondag 9 februari 2020

Van Nellefabriek | Van Nelleweg 1 | Rotterdam
Openingstijden: do t/m za 11.00 - 19.00
Tickets: € 19,50 | online € 16,50 | kinderen t/m 12 jaar gratis
Online combi-ticket Art Rotterdam + The Performance Show: € 24,-
online catalogus op GalleryViewer.com
www.artrotterdam.com | www.artrotterdamweek.com

OBJECT Rotterdam: jong ontwerp in historisch monument

Opbergmeubel Stuck van Studio Pin

OBJECT Rotterdam-directeur Anne van der Zwaag

Voor de derde keer is het monumentale HAKAgebouw ook dit jaar tot de nok toe gevuld met vers en gevestigd ontwerp. Van gebruiksobjecten tot autonome kunst: de prikkelende selectie objecten staat zowel te kijk als te koop in het industriële HAKAgebouw. We beschrijven er alvast drie.

Bezoekers krijgen bij OBJECT Rotterdam stevast een mix van ontwerpen te zien op het grensvlak van design, kunst, mode en architectuur. 'OBJECT is geen doorsnee beurs maar een zorgvuldig gekozen platform voor de liefhebber van bijzondere en duurzame objecten,' licht directeur Anne van der Zwaag toe. 'Bij ons kom je om je te laten inspireren, jong talent te ontdekken, een uniek stuk te kopen en het verhaal van de ontwerpers zelf te horen. De focus ligt op originele concepten, slimme materiaaltoepassingen en verrassende kleurcombinaties.' Van der Zwaag scout

veelbelovend talent dat afstudeert aan de Nederlandse designopleidingen en stelt zelf de selectie zorgvuldig samen. Elk jaar weer is de beurs daardoor een zinderend samenspel van ontwerp, events, makers en bezoekers, met de objecten – van gebruiksobject tot kunstobject – stevast in de hoofdrol.

Lichtinstallatie

De Rotterdamse kunstenaar Iwan Smit presenteert een aantal nieuwe lichtinstallaties, waaronder *Sculpture of Reclining Tiger*. Iwans lichtobjecten zijn groots en kleurrijk.

Lichtinstallatie van Iwan Smit

Opbergmeubel Stuck

Over opvallende objecten gesproken. Studio Pin ontwierp Stuck, een alles-behalve archetypische kast waarbij de functie de vorm volgt. Het meubel lijkt stuk, maar is nog steeds functioneel: je bergt op waar dat kan.

Ontwerp in de omgeving

Voor de derde en laatste keer is het monumentale HAKAgebouw in Merwe-Vierhavens het epicentrum van ontwerp. Ook een aantal ontwerpers in de buurt van het HAKAgebouw doen mee, door hun studio open te stellen voor bezoekers.

OBJECT Rotterdam

Vrijdag 7 tot en met zondag 9 februari 2020

HAKA-gebouw | Vierhavensstraat 38-42 | Rotterdam
 Openingstijden: vr t/m zo 11.00 - 19.00
 Tickets: € 12,50 | gratis onder 12 jaar
www.objectrotterdam.com

Haute Photographie toont verleden, heden en toekomst van fotografie

Bezoekers Haute Photographie

Ray K. Metzger

In een tijd waarin vrijwel iedereen per dag lukraak tientallen smartphone snapshots maakt, is onderscheid nodig tussen huis-tuin-en-keuken-kiekjes en de 'hogere fotografie', dacht Roy Kahmann. Vijf jaar geleden richtte hij met Henk Roskamp de beurs Haute Photographie op, waar bezoekers de kunst van fotografie in een pure museale setting kunnen aanschouwen.

De vijfde editie van Haute Photographie vindt wederom plaats in Las Palmas bij het Nederlands Fotomuseum. In een groepsexpositie tonen twaalf galeriën werken van hun beste fotografen, de grote meesters. Met Haute Talent presenteert de beurs ook zes nieuwe Nederlandse namen die aan het begin van hun carrière staan. Creatief directeur Roy Kahmann vertelt waarom hij dat belangrijk vindt: 'Ik kijk altijd terug én wil graag ontdekken, het totaalplaatje is belangrijk. Het zoeken naar talent is daarnaast ook eigenbelang: ik moet blijven vernieuwen voor de toekomst van mijn galerie (Kahmann Gallery, Amsterdam). Ik heb prachtige vintage werken van fotografen die inmiddels overleden zijn, en die raken op. Ik herdruk niet. Fotografie is al reproduceerbaar en ik vind dat je het gelimiteerd moet houden, anders wordt het een poster in plaats van kunst.'

Joep Hijwegen

The Vintage Section

Neem een duik in het verleden van de fotografie en bekijk The Vintage Section. In dit deel van de expositie zie je werken uit de collectie van de Howard Greenberg Gallery (US). In dertig jaar tijd bouwde deze galerie aan een indrukwekkende collectie met een aantal van de meest belangrijke foto's uit de geschiedenis van dit relatief jonge medium.

Ray K. Metzger fotografeerde ruim vijftig jaar en staat onder andere bekend om zijn stadsgesichten in zwart-wit. Hij wordt gezien als pionier in de fotografie, met een geheel eigen en grensverleggende stijl.

Joël Meyerowitz fotografeerde vanaf de jaren zestig en legde zich allereerst toe op straatfotografie. Als een van de eersten stapte hij over naar kleur en speelde daarmee een rol in de acceptatie ervan.

Haute Talent

Intrigerende, 'verse' fotografie van kunstenaars die hun eerste schreden zetten in de wereld van de fotografie zie je hier. De talenten van dit jaar zijn: Lotte Ekkel (NL, 1988), Victoire Eouzan (FR, 1992), Joep Hijwegen (NL, 1994), David Hummelen (NL, 1986), Sara Punt (NL, 1994) en Ana Zibelnik (SI, 1995).

Lotte Ekkel heeft oog voor de schoonheid van het alledaagse: dingen die ze onderweg tegenkomt, mensen die ze ontmoet. Haar werk is documentair en persoonlijk, altijd met oog voor lijnenspel, structuur en contrast.

Joep Hijwegen pakte in 2018 de camera op, om daarmee grip te krijgen op zijn eigen angsten. Hij wil de wereld om zich heen zo vangen en vormgeven, in plaats van slechts waarnemen. Niet documentatie, maar eigen fascinatie staat daarbij voorop.

Joel Meyerowitz

Lotte Ekkel

Haute Photographie

Donderdag 6 tot en met zondag 9 februari 2020

Las Palmas | Wilhelminakade 326 | Rotterdam
 Openingstijden: do & za 10.00 - 19.00 | vr 10.00 - 17.30 | zo 10.00 - 17.00
 Tickets: € 15,- | € 12,50 (online)
www.haute-photographie.com

De Wasserij, nieuwe plek voor mode en makers

De Wasserij in Rotterdam-Noord. Foto: Frank Hanswijk

In november 2019 opende De Wasserij in Rotterdam, de nieuwe broedplaats voor innovatieve mode, een thuis voor 50 studio's en een makerslab. Het doel? Een plek bieden aan creatief ondernemers die willen bijdragen aan een duurzame mode-industrie én daarbij de samenwerking tussen hen bevorderen. Initiator en directeur Olof van de Wal vertelt over de noodzaak, ontwerper Lidewij van Twillert illustreert het ideaal ervan.

Toen Van de Wal vier jaar geleden begon als directeur van Stichting Kunstaccommodatie Rotterdam (SKAR) hoorde hij van verschillende modeontwerpers dat ze de behoefte hadden aan meer samenwerking. 'Ze maakten fantastisch werk, allemaal vanuit hun eigen, individuele ateliers. Het waren eilandjes. Het idee ontstond om verschillende ondernemers uit de modebranche te verenigen.' Precies toen kreeg Van de Wal de oude wasserij van het Bergwegziekenhuis min of meer in zijn schoot geworpen: toeval bestaat niet. 'Met een kleine groep werkten we een plan uit voor het opzetten van een eigen modeketen.' Van de Wal noemt kleermakers, maar ook modefotografen, stylisten en agentschappen als waardevolle onderdelen van de keten: creatieven die elkaar kunnen aanvullen. 'We willen ook een springplank zijn voor jong talent. Zo zijn we in gesprek met opleidingen tot kleermaker en modeontwerp, met als doel nauwer samen te werken. Leerlingen in hun laatste jaar kunnen wij hier bijvoorbeeld klaarstomen voor zelfstandig ondernemerschap.'

Het idee zong rond in Rotterdam en de eerste geïnteresseerden meldden zich snel. 'Toen ging de discussie een

stap verder,' vertelt Van de Wal. 'De keten was belangrijk, maar als middel. Verduurzaming van de mode-industrie werd een gezamenlijk doel.' De Wasserij-ondernemers ageren tegen de groot-schalige vervuiling en sociale ongelijkheid die fast fashion vaak veroorzaakt en streven naar een betere toekomst. Ze dragen hier zelf aan bij door bijvoorbeeld duurzame materialen, lokale bronnen en productiefaciliteiten te gebruiken. 'Wij willen hier meer doen dan alleen mooie spullen maken,' besluit Van de Wal stellig. Nu, pas twee maanden na de opening, krijgt dat doel steeds meer focus. Een samenwerking tussen drie huurders illustreert dat prachtig: lingeriemerk Arí van Twillert, label Tegendraads en modefotograaf Julie Vielvoije werkten samen aan de collectie Waterdrift.

Duurzaam ontwerpen en samenwerken
Lidewij (Vera Ari) van Twillert maakt met haar lingeriemerk Arí van Twillert onder andere bh's met 3D-geprinte pasvorm. Na haar studie aan de TU Delft (Industrieel Ontwerpen) ontwikkelde ze de Curvearis: een bh-beugel met perfecte pasvorm, op maat gemaakt door middel van een 3D-scanner die op basis van 20.000 datapunten de

Foto: Frank Hanswijk

Bodysuit uit de Waterdrift-collectie van Lidewij van Twillert. Foto: Julie Vielvoije

Foto: Frank Hanswijk

exacte maten berekent. Het ontwerp wordt geprint en met de hand verwerkt in een lingersetje dat perfect past, zozeer dat de cupgrootte per borst vaak net iets verschilt. De Curvearis is Van Twillerts pleidooi voor maatwerk én manifest tegen fast fashion. 'De waarde van kleding is gedegradeerd, juist een persoonlijk ontwerp geeft veel meer waarde.'

Op uitnodiging van Taskforce Fashion – die 15 modeontwerpers uitdaagde om te reflecteren op de zeespiegelstijging –

lanceerde ze eind 2019 haar nieuwste collectie Waterdrift. Van Twillert: 'Bij Waterschap Amstel, Gooi en Vecht raakte ik geïnspireerd door een game die we speelden, waarbij we gemalen bedienden tijdens een gesimuleerde regenbui. Je ziet dan hoe complex en veelomvattend zo'n situatie is.' Daar zag Van Twillert hoe regenbuien en waterstanden worden verwerkt tot grafieken en daar vond ze de inspiratiebron voor haar nieuwe collectie. 'Twee grafieken van een zware regenbui vertaalde ik naar lingerie.

De ene grafiek toont de waterstand in de Boezemgemaal op het laagste punt van Nederland, de andere die in de Amsterdamse grachten.' Kleurrijk borduurwerk van het Rotterdamse label Tegendraads verbeeldt de grafieken én geven de cups meer stevigheid. De Wasserij-fotograaf Julie Vielvoije verzorgde de fotografie van de collectie. Van Twillert: 'De Waterdrift-collectie illustreert hoe vorm en functie samen kunnen gaan en toont daarnaast de kracht van samenwerking binnen De Wasserij.'

Goed voor de buurt

Olof van de Wal heeft grootse plannen: hij wil het naastgelegen gebied aankopen met als doel er een parkje van te maken. Dat komt de waterberging ten goede en is daarnaast waardevol voor de buurt. 'Bovendien kunnen onze evenementen dan ook buiten plaatsvinden. We willen een maandelijks programma van lezingen aanbieden en daghoreca openen, zodat mensen ons ook met dat doel kunnen bezoeken.' Het Getting Closer Fashion Festival waarmee De Wasserij opende was zo'n succes, dat het minimaal eens per jaar herhaald zal worden, belooft Van de Wal.

'WIJ WILLEN HIER MEER DOEN DAN ALLEEN MOOIE SPULLEN MAKEN'

OLOF VAN DE WAL

De Wasserij

Sint Agathastraat 54 | Rotterdam
www.dewasserij.cc
www.arivantwillert.com
www.tegendraads.eu

The New Current brengt jong talent in stroomversnelling

Vierde editie groter dan ooit

V.l.n.r. Inger van Beek, Sophie de Vos en Yvonne de Jong in de tijdelijke expositieruimte in de Spaanse Kubus. Foto: Nicoline Rodenburg

Platform The New Current betekent voor jonge kunstenaars een kans. Een kans om gezien te worden. Een kans op meer kennis. Oprichters Sophie de Vos, Yvonne de Jong en Inger van Beek streven ernaar om de kunstwereld open te breken voor een nieuwe generatie. Dit jaar doen ze dat vanuit de Spaanse Kubus in Rotterdam, met 2000 m², twintig installaties, moderne dansperformances en een workshopprogramma voor jong talent. De Vos: 'We willen kunstenaars ondernemersskills bijbrengen en voor bezoekers een momentum creëren.'

De keuze van

Sophie de Vos kiest Quinda Verheul
'Dankzij het CBK konden we haar een werk in opdracht laten maken.'

Inger van Beek kiest Nicky Hok
'Deze kunstenaar uit Amsterdam heeft een achtergrond in mime en dat zie je terug in zijn werk. Hij maakt publieke ervaringen.'

Yvonne de Jong kiest Freerk Wilbers
'Hij vertrok dit jaar voor drie maanden naar China en maakte daar in slechts drie maanden een volledige show van mobilen.'

De dominantie van bekende galeries en beurzen maakt het lastig voor jonge kunstenaars om hun entree te maken op de kunstmarkt, stellen de dames. Met The New Current willen ze onderdeel zijn van de oplossing, met exposities van kunstenaars die maximaal vijf jaar geleden afstudeerden én een programma van lezingen en workshops die kunstenaars de nodige ondernemersskills bijbrengen. De Vos: 'Als je het als jonge kunstenaar wilt volhouden dan moet je ook leren om een ondernemer te zijn.'

De Vos en De Jong studeerden beide af aan de Willem de Kooning Academie. Van Beek werkte in een galerie. Alle drie zagen ze ruimte voor verbetering.

'We zagen zoveel mooie dingen van jonge makers. Grootse werken die veel ruimte nodig hadden, maar die ruimte vaak niet kregen,' aldus De Vos. Vol bravoure zochten ze in 2016 naar een eigen expositieplek. Die vonden ze in de Lusthofstraat in een leegstaand winkelpand. De Jong: 'Er was daar niets. Geen WC, geen stromend water en weinig stroompunten. Maar bezoekers en kunstenaars vonden het te gek.' De Vos vervolgt: 'Het was alles wat een galerie of museum niet is, en dat smaakte naar meer!' In 2017 pakten ze groter uit, met 1000 m² in het Zomerhofkwartier. Met de ervaring groeide ook de ambitie, want voor de vierde editie vonden ze de

perfecte plek in de Spaanse Kubus, waar een in onbruik geraakte dubbellaagse parkeergarage van 2000 m² het trio én 'hun' jonge kunstenaars de ruimte biedt die ze beogen. Voor het eerst is er dit jaar een bar aanwezig en zijn er moderne dansperformances te zien, te midden van de twintig geëxposeerde werken. 'Dat sluit qua sfeer goed aan en zo kunnen we bovendien ook deze jonge makers een podium bieden,' verklaart De Vos. De tijdelijkheid van hun expositie in de Spaanse Kubus is tegelijkertijd de kracht ervan. De Vos: 'We willen een momentum creëren. Die ene week dat het te zien is, dat maakt het juist bijzonder.'

The New Current

Dinsdag 4 tot en met zondag 9 februari 2020

Spaanse Kubus | Vlaardingweg 62 (Spaanse Polder) | Rotterdam
Gratis toegankelijk
Per fiets vanaf Van Nelle Fabriek (8 min), HAKAgebouw (13 min) of Rotterdam CS (18 min)
Pendelbussen tussen Van Nelle Fabriek en Spaanse Kubus van 6 t/m 9 feb.
www.thenewcurrent.org

Ai Hashimoto

Alexander van Bakel

Spaanse Kubus

Eindelijk een eigen plek voor performances

Zippora Elders maakt eerste editie The Performance Show in AVL Mundo

Op de 21^e editie van Art Rotterdam is het zover: voor het eerst is er een eigen plek voor performancekunst. De monumentale, industriële setting van Atelier van Lieshout/AVL Mundo biedt letterlijke en figuurlijke ruimte voor indrukwekkende ervaringen die de bezoeker niet snel los zal laten. Want performancekunst kruipt onder je huid, zegt curator Zippora Elders. 'Het is een kunstvorm die een bepaalde verantwoordelijkheid van je vraagt, een andere soort betrokkenheid. Het ongemak en de vervreemding reflecteert en verstoort, maar blijft intiem.'

Katja Heitmann, Museum Motus Mori, Marres. Foto: Hanneke Wetzler

Hoewel de performances soms ongemak en vervreemding kunnen oproepen, blijft het altijd intiem, vertelt Elders, tevens artistiek directeur van Kunstfort bij Vijfhuizen. Middels een open call ontwikkelde ze een divers programma waarin verschillende vormen van performancekunst aan bod komen. Performance is een belangrijk onderdeel van de hedendaagse kunstwereld, zegt ze. Volgens Elders is Rotterdam dé plek bij uitstek voor een podium voor performancekunst. 'Rotterdam is ook in het verleden altijd een plek geweest voor experiment en een vernieuwende wisselwerking tussen onder meer theater en film. Het is een eer om samen met onze partners deze lijn voort te mogen zetten. We hebben gekozen voor een eigen setting en visuele identiteit, zodat de performances goed tot hun recht komen. Belangrijk is ook de wisselwerking tussen beeldende kunst en performance. In het programma komen diverse benaderingen van lichaam, object en tijdsbeleving samen.'

Bewegende tentoonstelling

In de grote, rauwe ruimtes van AVL – voor het eerst open voor het publiek – wordt de bezoeker zelf ook onderdeel van de kunst. Elders: 'Performance vraagt een speciale aanwezigheid van de bezoeker. Je wordt je extra bewust van jezelf.' Van je eigen, menselijke bewegingen, bijvoorbeeld. Choreograaf en visueel kunstenaar Katja Heitmann is als onderdeel van de deelname van Marres te zien met Museum Motus Mori,

een instituut voor bewegingserfgoed. Tijdens deze bewegende tentoonstelling kopiëren verschillende dansers de bewegingen van bezoekers tot een soort bewegingsportret. Hoe iemand knikt, loopt, ademt of ligt; zelfs de kleinste motoriek wordt vastgelegd en de performance verandert dus continu.

'Mensen voelen de noodzaak te archiveren, maar wat zegt een gemeentearchief nou over iemand?! Als een geliefde er niet meer is, dan denk je niet aan zijn belastinggeschiedenis, maar aan hoe hij nu, hier, aan tafel zou zitten,' verklaart Heitmann. 'Onze dansers worden bewegende sculpturen, die alleen bestaan bij de gratie van de bezoeker.' Het resultaat is een kwetsbare, intens intieme en persoonlijke, maar daardoor ook universele ervaring. Fysiek en emotioneel uitdagend voor de dansers, ontroerend voor de bezoeker. Een beschrijving doet de performance natuurlijk te kort: ga het vooral zelf zien, voelen en ervaren.

The Performance Show

Onderdeel van Art Rotterdam

Vrijdag 7 tot en met zondag 9 februari 2020

Atelier van Lieshout / AVL Mundo | Keileweg 18 | Rotterdam
Openingstijden: 11.00 – 19.00
Tickets: € 10,- (aan de kassa, alleen pinnen) | online € 7,50 | kinderen t/m 12 jaar gratis | online combi-ticket Art Rotterdam + The Performance Show: € 24,-
www.katjheitmann.com | www.theperformanceshow.com

Katja Heitmann, Museum Motus Mori, Marres. Foto: Hanneke Wetzler

Locatie Atelier van Lieshout/AVL Mundo

Zippora Elders, curator van The Performance Show

De stijl, de stad en de makers

Drie gerenommeerde creatieven vestigen zich elders in de stad. Waarom?

Gevestigde Rotterdamse stijl-makers Margreeth Olsthoorn, Robert van Oosterom en 's Zomers Bloemen vonden een nieuw onderkomen. Waarom verruilen zij hun vertrouwde plek voor een nieuwe locatie? En hoe geven zij vorm aan hun nieuwe stek?

Margreeth Olsthoorn van Witte de With naar Wilhelminapier

Margreeth Olsthoorn startte het nieuwe jaar op een nieuw locatie. Haar high-end modewinkel verhuisde naar het monumentale Pakhuismeesteren op de Wilhelminapier. Het pand deelt ze met hotel Room Mate Bruno en de Foodhallen. Het Rotterdamse mode-icoon geeft aan dat de sfeer van het gebied belangrijk is voor haar keuze en ze verwacht op deze locatie een internationaler publiek. Na vijftien jaar was het hoekpand op de Schiedamsedijk en Schilderstraat, nabij de Witte de Withstraat, niet meer passend. 'Qua coolness sluit het niet meer aan bij wie ik ben en wat ik uit wil stralen. Op de nieuwe locatie kan ik weer grensverleggend zijn voor het gebied, daar zit nu nog geen winkel,' aldus Olsthoorn. Haar vaste klanten snappen de stap en weten haar sowieso te vinden. De officiële opening vindt plaats op 7 februari, tijdens de Art Rotterdam Week. Speciaal voor die gelegenheid liet Olsthoorn kunstenaar Sebastiaan Straatsma een werk maken voor en in haar nieuwe winkel. 'Op vertoon van hun ticket krijgen bezoekers van Art en OBJECT Rotterdam een special gift bij hun aankoop,' aldus Olsthoorn.

Robert van Oosterom van de Fenix naar de Baan

Interieurontwerper Robert van Oosterom vervult in februari zijn studio in Fenix-loods II op Katendrecht voor een tijdelijk onderkomen op de Baan in het Witte de

De nieuwe ruimte van Robert van Oosterom wordt verbouwd tot showroom, studio, tentoonstellingsruimte en horecagelegenheid

Margreeth Olsthoorn in haar nieuwe winkel op de Wilhelminapier. Foto: Nicoline Rodenburg

Withkwartier. Na de jarenlange verbouwing van het oude pakhuys 'op de Kaap' zal hij er weer terugkeren. Tot die tijd transformeert hij een oud RET-station tot showroom, studio, tentoonstellingsruimte en horeca-gelegenheid. 'De onbekendheid van dit wederopbouwland maakt het zo tof, terwijl het toch zo centraal ligt,' zegt Van Oosterom. 'Ik heb drie etages tot mijn beschikking. Bovenin komen de showroom en studio, op de eerste etage een tentoonstellingsruimte en op de begane grond komt horeca.' Want zoals op zijn vorige locatie wil Van Oosterom er ook hier met verschillende evenementen een feestje van maken.

's Zomers Bloemen van binnenstad naar de Hofbogen

Na maar liefst 26 jaar aan de Van Oldenbarneveltstraat in het centrum, is 's Zomers Bloemen in de zomer van 2019 verhuisd naar de Hofbogen in de Agnesebuurt. Met meer ruimte en betere bereikbaarheid als belangrijkste redenen. Shopmanager Ferdinand Meiners: 'Met 550 m² hebben we nu drie keer zo veel ruimte om grootse interieurontwerpen tentoon te stellen. We krijgen veel nieuwe energie van deze lichte en grootse omgeving.' Ook de bloemen bloeien er goed.

Margreeth Olsthoorn
Wilhelminakade 52 | Rotterdam
shop.margreetholsthoorn.nl

Robert van Oosterom
Baan 159 | Rotterdam
www.robertvanoosterom.com

's Zomers Bloemen
Boekhorststraat 44-54 | Rotterdam
www.zomersbloemen.nl

's Zomers Bloemen in de Hofbogen

Locatievoorstelling ‘Landverhuizers’ verbeeldt grote gevoelens

Orkater speelt een voorstelling over migratie op de plek waar velen vertrokken

Hoe is het om een landverhuizer te zijn? De spelers van muziektheatergezelschap Orkater verbeelden de gevoelens en verlangens die bij het thema migratie horen. Onder begeleiding van muziek en met als ideaal decor het voormalig werkplaatsengebouw van de Holland Amerika Lijn op de Kop van Zuid. De voorstelling is van 28 april t/m 17 mei 2020 te zien in Las Palmas. Theatremaker Ria Marks vertelt erover.

Samen met verschillende Rotterdamse makers werken Titus Tiel Groenesteghe en Ria Marks aan de voorstelling over migratie. Dat proces verloopt zeer intuïtief, verklaart Marks. 'Mijn voorstellingen ontwikkelen zich gaandeweg. Een voorwaarde is wel dat alle musici, spelers en zangers zelf ook makers zijn. We hebben nu een goede groep mensen met allerlei culturele achtergronden. Zoals Club Gewalt, choreograaf Ryan Djokarso, beeldend kunstenaar Gyz de La Rivière en rapper en muzikant Gery Mendes.'

In het voormalige werkplaatsengebouw van de Holland Amerika Lijn vindt de voorstelling plaats: een verhaal over migratie op een plek die in de verhalen van vele migranten een grote rol speelt. Marks: 'Het is een ideaal decor voor een locatievoorstelling over migratie. Ik ben altijd gefascineerd geweest door migratie; hoe mensen ertoe komen om alles bij elkaar te rapen en alle schepen achter zich te verbranden. Wat het met ze doet als ze in een vreemde omgeving terechtkomen en hoe anderen daarop reageren. Het is het soort gebeurtenis dat overlevingsmechanismen naar boven haalt en verhoudingen op scherp zet.' Precies dát hoopt Marks straks te tonen. 'De voorstelling kan qua vorm nog alle kanten op, maar grote gevoelens als verlangen, wanhoop, angst en doorzettingsvermogen komen bij zo'n onderwerp allemaal aan bod.'

Locatievoorstelling Landverhuizers
Woensdag 29 april tot en met zondag 17 mei 2020

Las Palmas | Wilhelminakade 326 | Rotterdam
Première vrijdag 1 mei | Tickets via www.orkater.nl

Rotterdams muziektheatercollectief Club Gewalt. Foto: Robin Alysha Clemens

Ria Marks en Titus Tiel Groenesteghe aan het einde van de Holland Amerikaliijn

Machines maken kunst

Mural Machinepainting Show geeft een nieuwe interpretatie aan oude kunstvorm

Rutger de Vries

Bij machine painting is het proces minstens zo indrukwekkend als het resultaat. Tijdens de Art Rotterdam Week zijn beide te aanschouwen op het terrein van de Van Nelle Fabriek. Machine painters Rutger de Vries (NL/D) en Ash Keating (AU) maken daar dynamische muurschilderingen tijdens de Mural Machinepainting Show. Marleen van Wijngaarden (MURALS Inc.) is verantwoordelijk voor het project.

Na haar tentoonstelling van muurschilderingen gebaseerd op 100 jaar De Stijl, besloot curator Marleen van Wijngaarden in 2017 meer aandacht te schenken aan deze kunstvorm in al haar verscheidenheid. 'Schilderen op muren kent een lange traditie met zeer uiteenlopende inhoudelijke oorsprong en beeldtaal,' aldus Van Wijngaarden. Ze miste een goed platform met 'muurspecialisten', die daarom moeilijk te vinden waren voor mogelijke opdrachtgevers. In 2018 besloot ze daar zelf invulling aan te geven met agentschap en productiebedrijf MURALS Inc. Van Wijngaarden zoekt daarbij naar de autonome uitgangspunten binnen de hedendaagse muurschilderkunst. Met haar bureau vertegenwoordigt ze inmiddels 55 (internationale) kunstenaars in deze categorie. Van Wijngaarden: 'De schilderijen die gemaakt worden tijdens de Machinepainting Show ontstaan op onconventionele wijze, zijn abstract én heel tijdelijk.' Want in tegenstelling tot de grotschilderingen van Lascaux zijn deze schilderijen maar één dag zichtbaar.

Mural Machinepainting Show
Onderdeel van de Art Rotterdam Week
Donderdag 6 tot en met zondag 9 februari 2020

Van Nelle Fabriek (tegenover ingang Art Rotterdam)
www.murals-inc.com | www.artrotterdamweek.com

De magistrale symfonie met groot koor
in zijn 250e geboortjaar door
CASCO PHIL, The Chamber Orchestra of Belgium

Beethoven 9

vrijdag 8 mei

de Doelen Rotterdam
www.beethoven9.nl